

RTU studiju kurss "Reģionu attīstības sociālekonomiskā analīze, plānošana un organizēšana"**22000 Inženierekonomikas un vadības fakultāte****Vispārējā informācija**

Kods	IV0597
Nosaukums	Reģionu attīstības sociālekonomiskā analīze, plānošana un organizēšana
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Armands Auziņš - Doktors, Profesors
Mācītspēks	Ieva Korna - Laborants Māris Kaļinka - Doktors, Asociētais profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 6.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, EN
Anotācija	Studiju kursā studējošajiem iespējams iegūt teorētiskās zināšanas par reģionālās attīstības pamatjēdzieniem un reģionu tipoloģiju, konkurētspēju, attīstības virzieniem, plānošanu un pārvaldības instrumentiem, kā arī praktiskās zināšanas par integrētas ekonomiskās un ģeotelpiskās analīzes iespējām un paņēmieniem, sociālekonomiskajiem rādītājiem, t.sk. iedzīvotājiem, uzņēmējdarbības aktivitātēm, teritorijām. Studiju kursa tēmas ietver paņēmienus un instrumentus, lai analizētu, novērtētu un pamatotu lēmumus saistībā ar reģionu konkurētspēju, teritoriālās attīstības rādītāju dinamiku, attīstības tendencēm un potenciālu. Studējošie iegūst izpratni par reģionālās attīstības plānošanu un organizēšanu, pašvaldību attīstību, valsts un pašvaldību savstarpējo attiecību nodrošinājumu, rīcības politikām, resursu izlīdzināšanu un praktiskas iemaņas dažādo informācijas un datu avotu izmantošanā, analīzes metožu un rīku izmantošanā, attīstības potenciāla un izaicinājumu novērtēšanā.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir attīstīt izpratni par teritoriālo konkurētspēju un sociālekonomiskās analīzes rezultātu nozīmi reģionālajā un pašvaldību ilgtspējīgā attīstībā, kā arī veidot prasmes reģionālās attīstības analīzē, plānošanā, novērtēšanā un pārvaldībā. Studiju kursa uzdevumi: - attīstīt izpratni par reģionu konkurētspēju, attīstības virzieniem un iespējamajiem scenārijiem; - attīstīt spējas iegūt, analizēt, interpretēt un vizualizēt sociālekonomisko un telpisko datu kopas; - attīstīt spējas izmantot teritoriālās attīstības novērtēšanas paņēmienus un analīzes rīkus; - attīstīt prasmes apstrādāt, analizēt un integrēt statistikas un ģeotelpiskos datus, un izveidot diagrammas un tematiskās kartes; - attīstīt prasmes prognozēt sociālekonomiskās attīstības virzienus un novērtēt teritoriālās attīstības potenciālu un riskus; - veidot kompetenci par reģionālās attīstības plānošanas organizāciju un instrumentu izmantošanu.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Studenti patstāvīgi apgūst studiju kursa materiālus, izstrādā praktiskos darbus un veic pētījumu.

Literatūra	Obligātā / Obligatory: 1. Pašvaldību un reģionu profils (2023) [tiešsaiste]. Reģionālās attīstības indikatoru modulis (RAIM). https://raim.gov.lv. 2. ESRI tutorials https://learn.arcgis.com/en/gallery/. Papildu / Additional: 1. Fratesi, U. (2023). Regional policy: Theory and practice. Taylor & Francis. 2. Lingua, V., Balz, V. (Eds.) (2020). Shaping Regional Futures: Designing and Visioning in Governance Rescaling, 1st ed. Springer. 3. Malizia, E., Feser, E. J., Renski, H., & Drucker, J. (2020). Understanding local economic development. Routledge. 4. Adams, N., Cotella, G., Nunes, R. (2010). Territorial development, cohesion and spatial planning: knowledge and policy development in an enlarged EU New York, New York: Routledge, p. 488. 5. Kalniņa-Lukaševica, Z. (2013). Reģionu attīstība Latvijā – reģionu ekonomiskās attīstības plānošanas un novērtēšanas modelis. Doctoral Thesis. Rīga, Latvia: Latvijas Universitāte. 6. Regional Development Policy (2022) [online]. OECD. https://oecd.org/regional/regionaldevelopment. 7. Stimson R., Stough R., Roberts B. H. (2006). Regional Economic Development: Analysis and Planning Strategy, Springer, Berlin. 8. Baltiņa, L. (2014). Uz vietu balstītas pieejas izmantošana reģionālās attīstības plānošanas pilnveidošanai Latvijā. Doctoral Thesis. Rīga, Latvia: Latvijas Universitāte. 9. Blakely E., Planning Local Economic Development, Sage, Thousand Oaks, USA, 1994. 10. Cooke P., Asheim B., Boschma R., Martin R., Schwartz D., Todtling F. Regional Innovation and Growth, Edward Elgar Publishing - UK, 2011. 11. Zeibote, Z. (2018). Klasteri kā reģionālo politiku un konkurētspēju ietekmējošs faktors. [Clusters as a Factor Influencing Regional Policy and Competitiveness]. Doctoral Thesis. Rīga, Latvia: Baltic International Academy. 12. Kuckshinrichs, W., Kronenberg, T., Geske, J. (2011). Policy Implications: The Regional Perspective and Beyond. In Demography and infrastructure: National and regional aspects of demographic change. Dordrecht: Springer. 13. Porter M. E. (1998). On Competition. Boston: Harvard Business School Press. 14. Talandier, M., Tallec, J. (2024). Territorial Inequalities. John Wiley & Sons. Citi informācijas avoti / Other sources of information: What is GIS? https://www.esri.com/en-us/what-is-gis/overview. ArcGIS Pro – Get Started. https://pro.arcgis.com/en/pro-app/latest/get-started/get-started.htm. Why maps matter (Esri). https://www.esri.com/en-us/industries/index. Suitability Analysis. https://pro.arcgis.com/en/pro-app/3.3/help/analysis/business-analyst/understanding-suitability-analysis.htm. Weighted Overlay. https://pro.arcgis.com/en/pro-app/latest/tool-reference/spatial-analyst/weighted-overlay.htm. ArcGIS Dashboards. https://www.esri.com/en-us/arcgis/products/arcgis-dashboards/overview. Get started with advanced formatting in ArcGIS Dashboards. https://learn.arcgis.com/en/projects/get-started-with-advanced-formatting-in-arcgis-dashboards/. ArcGIS StoryMaps. https://www.esri.com/en-us/arcgis/products/arcgis-storymaps/overview. Esri YouTube kanāls (īsi video pamācībām). https://www.youtube.com/@esrimaps https://www.youtube.com/watch?v=0_kXMqlcZ4g&list=PLGZUzt4E4O2IJFxx_Bhp98MJEw5ItRtvb&ab_channel=ArcGIS. Eurostat – Territorial typologies. https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Territorial_typologies. CSP oficiālā statistika un interneta resursi. Atvērtie dati: https://data.gov.lv/lv un statistikas dati: https://stat.gov.lv/lv. Latvijas Republikas normatīvie akti, kuri reglamentē pašvaldību darbību, teritoriālās attīstības plānošanu un reģionālo attīstību, interneta vietne https://likumi.lv.
Nepieciešamās priekšzināšanas	Studiju kurss balstās uz zināšanām, kas iegūtas iepriekšējās studijās, t.sk. ekonomika, statistika un tās analīzes metodes, ģeoinformācijas pamati. Studiju kursam ir integrējošs raksturs, tas kalpo kā bāze turpmāk apgūstamajiem specializācijas studiju kursiem.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienēs studijas		Nepilna laika neklātienēs studijas	
	Kontakts stundas	Patstāv. darbs	Kontakts stundas	Patstāv. darbs
Reģionālās attīstības pamatjēdzieni, reģionālā politika, ģeoinformācijas rīku un datu loma reģionālajā analīzē; ģeotelpisko datu interpretācijas.	6	16	3	19
Reģionu tipoloģija un konkurētspēja, salīdzinošās analīzes metodes un instrumenti; klasifikācijas, vizualizācijas un tematiskās kartes.	6	16	3	19
Teritoriālās attīstības analīze, novērtēšanas paņēmieni un analīzes rīku izmantošana: attīstības novērtēšanas rādītāji, GIS analītiskie rīki un analīzes metožu izmantošana.	9	19	5	23
Reģionu attīstības virzieni, iespējamie scenāriji un teritoriālās attīstības potenciāls: scenāriju pieejas, datu integrēšana, politikas scenāriju veidošana, sabiedrības iesaiste, attīstības modelēšana.	9	19	5	23
Reģionālās attīstības plānošana un pārvaldības instrumenti: plānošanas sistēma un instrumenti; datu analītika, indikatoru kartes un plānošanas dokumenti; attīstības potenciāla un risku novērtēšana.	9	19	5	23
Teritoriālās attīstības analīze un novērtēšana: analītisks pētnieciskais darbs; rīku un datu kopu izmantošana; diagrammu un tematisko karšu sagatavošana; rezultātu publicēšana.	9	19	5	23
Kopā:	48	108	26	130

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
--------------------------------	------------------------------

Izprot reģionu konkurētspēju, attīstības virzienus un scenāriju nozīmi un spēj iegūt, apstrādāt un analizēt statistikas un ģeotelpiskos datus.	1. Praktiskais individuālais darbs ar uzdevumiem - Iedzīvotāju un telpisko datu apstrāde. Eksāmens.
Spēj iegūt, analizēt, interpretēt un vizualizēt sociālekonomisko un ģeotelpisko datu kopas.	2. Praktiskais individuālais darbs ar uzdevumiem - 2D un 3D ģeotelpisko datu kopu veidošana. Eksāmens.
Izprot reģionālās attīstības plānošanas organizāciju un spēj izmantot teritoriālās attīstības novērtēšanas paņēmienus un analīzes rīkus.	3. Praktiskais individuālais darbs ar uzdevumiem - Brīvpieejas rīku, t.sk. Python un Matlab, izmantošana datu analīzē un attīstības novērtēšanā. Eksāmens.
Izprot attīstības lēmumu veidošanu un spēj izstrādāt teritoriālās attīstības scenārijus un veikt to analīzi.	4. Praktiskais individuālais darbs ar uzdevumiem - Attīstības scenāriju simulācija ar daudzkritēriju analīzi un lēmumu pieņemšanu. Eksāmens.
Spēj prognozēt sociālekonomiskās attīstības virzienus un novērtēt teritoriālās attīstības potenciālu un riskus.	Pētījums par izvēlētu tēmu, izmantojot praktiskā individuālā darba rezultātus. Eksāmens.
Spēj integrēt statistikas un ģeotelpiskos datus un izveidot tematiskās kartes, diagrammas un publikācijas.	Tematiskās kartes, diagrammas un publikācijas ArcGIS online sagatavošana. Eksāmens.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Četri praktiskie individuālie darbi: 1. Praktiskais individuālais darbs ar uzdevumiem - Iedzīvotāju un telpisko datu apstrāde; 2. Praktiskais individuālais darbs ar uzdevumiem - 2D un 3D ģeotelpisko datu kopu veidošana; 3. Praktiskais individuālais darbs ar uzdevumiem - Brīvpieejas rīku, t.sk. Python un Matlab, izmantošana datu analīzē un attīstības novērtēšanā; 4. Praktiskais individuālais darbs ar uzdevumiem - Attīstības scenāriju simulācija ar daudzkritēriju analīzi un lēmumu pieņemšanu.	50
Pētījums par izvēlētu tēmu, izmantojot praktiskā individuālā darba rezultātus.	20
Tematiskās kartes, diagrammas un publikācijas ArcGIS Online sagatavošana.	10
Eksāmens - gala pārbaudījums ar 2 daļām: 1.daļa – pētījuma rezultātu izvērtējums un ieteikumi, balstoties uz kursā apgūtajām tēmām un praktisko darbu uzdevumiem; 2.daļa – tematiskās kartes, diagrammas un publikācijas izvērtējums un ieteikumi.	20
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	6.0	28.0	20.0	0.0		*	